

ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตที่มีต่อ

การใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

The Satisfaction of Communication Arts Curriculum's Students with Instructional Media Utilization of Instructors in Communication Arts Program Management Science Faculty Pibulsongkram Rajabhat University

พิชญภาพร ประครองใจ^{1*} เอกรงค์ ปันพงษ์²

Phitchayaporn Prakrongjai^{1*}, Akkarong Punpong²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2556 สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อวัดความพึงพอใจ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (T-Test) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระแก่กัน (Independent)

การวิจัยพบว่านักศึกษา สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีระดับความพึงพอใจประเภทของสื่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$, S.D.=0.770) ระดับความพึงพอใจคุณลักษณะของสื่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.04$, S.D.=0.743) และมีระดับความพึงพอใจรูปแบบการสื่อสารโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.01$, S.D.=0.761) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชา

¹ อาจารย์ ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² อาจารย์ ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

* Corresponding author; email: p.prakrongjai@hotmail.co.th

นิเทศศาสตร์ต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มีความไม่แตกต่างกันตามเพศและอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่พบความแตกต่างกันในชั้นปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของนักศึกษา การใช้สื่อการสอนของอาจารย์

Abstract

The main objectives of this research were to study and compare on the satisfactions of students with instructional media utilization of instructors in Communication Arts Program Management Science Faculty at Pibulsongkram Rajabhat University. The samples of this study were consisted of 217 Communication Arts Curriculum's students Program in Communication Arts, Management Science Faculty at Pibulsongkram Rajabhat University. The research instrument was questionnaire to test Satisfaction of Communication Arts Curriculum's Students. The statistical procedures used for analyzing data were percentage, mean, standard deviation, t-test.

Results of this research were the follows: the overall students program in Communication Arts Management Science Faculty at Pibulsongkram Rajabhat University had a level of Media types' satisfaction at a high level ($\bar{x} = 3.99$, S.D.= 0.770), a level of Media attributes' satisfaction with at a high level ($\bar{x} = 4.04$, S.D.= 0.743). and a level of Communication formats' satisfaction with a high level ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.761) Results of testing the hypothesis were as follows: there were no differences in terms of gender and age by satisfaction of Communication Arts curriculum's students with instructional media utilization of Communication Arts' instructors with significance at the level of .05 but there was a difference in terms of years by using satisfaction of Communication Arts curriculum's students with instructional media utilization of Communication Arts' instructors with significance at the level of 0.05.

Keywords: Students' Satisfaction, Instructional Media Utilization of instructors

บทนำ

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ซึ่งหลักสูตรนิเทศศาสตร์ได้รับการพัฒนาโดยสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เมื่อปี พ.ศ. 2534 จนกระทั่ง พ.ศ. 2547 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทำให้สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงมีการปรับปรุงรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรเดิมให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ต่อมาได้มีการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2556 ให้เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทั้งนี้ เพื่อทำให้เกิดความทันสมัยและสามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองต่อกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย รวมทั้งพันธกิจของคณะวิทยาการจัดการอีกด้วย ในกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอนถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ และยังอาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในครั้งนั้นๆ เพราะสื่อจะเป็นตัวกลางสำคัญที่นำความรู้และประสบการณ์เข้าไปสู่การรับรู้ของผู้เรียน ดังที่ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ (2539) ได้กล่าวไว้ว่าความสำเร็จของกระบวนการเรียนการสอนจำเป็นต้องให้ความสำคัญในองค์ประกอบของแต่ละส่วน โดยเฉพาะในส่วนของสื่อการสอน ในแนวคิดด้านเทคโนโลยีการศึกษาจะถือว่าสื่อการสอนคือการทำให้ความเป็นนามธรรมไปสู่ความเป็นรูปธรรม สื่อการสอนจึงเป็นตัวกลางที่ช่วยในการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ข้อเท็จจริง แนวคิด ตลอดจนเจตคติจากแหล่งความรู้ หรือผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เล็งเห็นว่า นักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ จำนวน 360 คน (กองบริการการศึกษา, 2557) ซึ่งกำลังศึกษาในหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 จำนวน 217 คน มีความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาด้วยสื่อการเรียนการสอนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และคณาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์ได้พยายามที่จะใช้สื่อการสอนดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะสามารถประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายการเรียนการสอน การผลิตสื่อการสอน ให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักศึกษา และสนับสนุนการเรียน

การสอนภายในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ให้เกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนอย่างสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ไว้ดังนี้

ประชากรในการวิจัย

นักศึกษสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 จำนวน 217 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 1 เมษายน-15 พฤษภาคม 2558

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

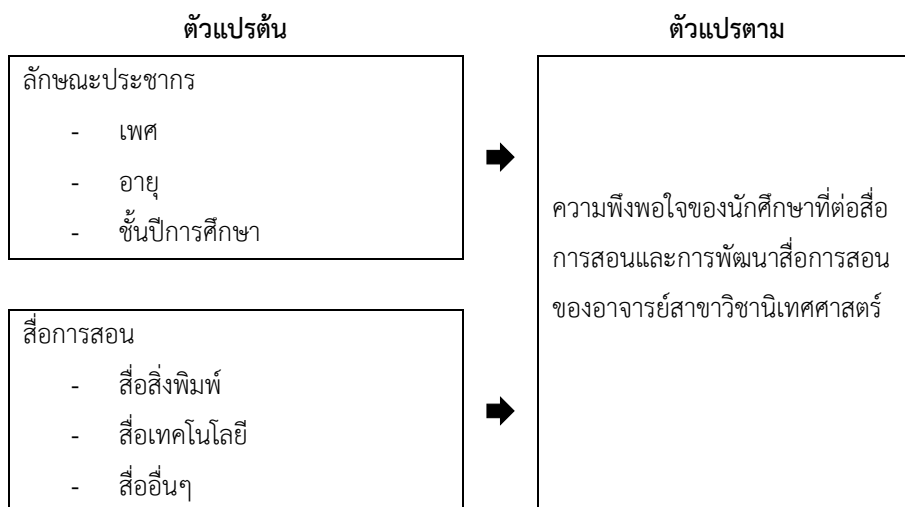
1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติดังนี้
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Means หรือ \bar{x})
 - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) โดยใช้สถิติดังนี้
 - 2.1 T-test ใช้ทดสอบค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม แบบเป็นอิสระต่อกัน เช่น เพศ อายุ หรือชั้นปี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลที่ได้นั้นมาวิเคราะห์เนื้อหาและนำข้อมูลที่ได้ออกมาจัด (Coding) เพื่อให้ข้อมูลอยู่ในรูปของรหัสตัวเลขที่สามารถนำไปป้อนข้อมูลและประมวลผลกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้การประมวลผล

ข้อมูลที่ได้มานั้น ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/FW Version 19.0 (Statistical Package for the Social Sciences/for Windows Version 19.0) ในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล เพื่อดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำรวจความคิดเห็น ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จำนวน 217 คน โดยดำเนินการหาความถูกต้องใช้ได้และค่าความน่าเชื่อถือได้ของเครื่องมือวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชุมอาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์เพื่อวางแผนการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถาม โดยหาความถูกต้องใช้ได้ของเครื่องมือ
3. นำแบบสอบถามไปถามนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ด้วยวิธีแจกแบบสอบถามรายบุคคล
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามมาจัดทำข้อมูล

5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสถิติวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีประเด็นที่ควรสรุปผลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากร

นักศึกษานิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 เป็นเพศหญิง จำนวน 118 คน เป็นเพศชาย จำนวน 59 คน มีอายุระหว่าง 18-20 ปี จำนวน 144 คน และมีอายุระหว่าง 21-23 ปี จำนวน 33 คน ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 101 คน และในระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 76 คน

ส่วนที่ 2 ผลวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอน

นักศึกษานิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 มีระดับความพึงพอใจประเภทของสื่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกในแต่ละข้อพบว่าอันดับแรก ได้แก่ สื่อบุคคล คือ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ และอันดับสอง ได้แก่ สื่อเทคโนโลยี คือ คอมพิวเตอร์-โปรเจคเตอร์ นำเสนอด้วย Power Point

นักศึกษานิเทศศาสตรบัณฑิต มีระดับความพึงพอใจคุณลักษณะของสื่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกในแต่ละข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ คุณลักษณะของสื่อมีความหลากหลาย ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ และอันดับสอง คือ สะดวกต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาวิชา และนักศึกษานิเทศศาสตรบัณฑิต มีระดับความพึงพอใจรูปแบบการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกในแต่ละข้อพบว่า อันดับแรก ได้แก่ การเรียนรู้ในรูปแบบการสื่อสารสองทาง และอันดับสอง ได้แก่ การเรียนรู้ในรูปแบบการสื่อสารทางเดียว เช่น การสอนแก่ผู้เรียนโดยใช้การฉายวีดิทัศน์และอธิบายความหมายของเนื้อหา

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ความพึงพอใจของนักศึกษานิเทศศาสตรบัณฑิตต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าเมื่อทดสอบสมมติฐานแล้วพบว่าเพศที่ต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษานิเทศศาสตรบัณฑิตต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้ว พบว่าอายุที่ต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามชั้นปี ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้ว พบว่าชั้นปีที่ต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีประเด็นที่ควรอภิปรายผลดังต่อไปนี้

นักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 มีระดับความพึงพอใจประเภทของสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากจำแนกในแต่ละข้อพบว่าระดับความพึงพอใจประเภทของสื่อเป็น อันดับแรก ได้แก่ สื่อบุคคล คือ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ และอันดับสอง ได้แก่ สื่อเทคโนโลยี คือ คอมพิวเตอร์-โปรเจคเตอร์ นำเสนอด้วย Power Point

จากผลการศึกษาดังกล่าวจะพบว่าคณาจารย์ภายในสาขาวิชามีความพร้อมในการสอน นักศึกษา สอดคล้องกับสื่อการสอนที่ใช้ อาทิ เอกสารประกอบการสอน ตำราวิชาการ คุรุภัณฑ์ หรือทรัพยากร ตลอดจนการจัดกิจกรรม/โครงการที่ใช้ในการเรียนการสอน ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gerlach & Ely (1971 อ้างถึงใน กิตานันท์, 2540) ได้กล่าวถึงการแบ่ง ประเภทสื่อการสอนเป็น 5 ประเภท ดังนี้ 1) คน (People) หมายถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องอยู่ใน กระบวนการเรียนการสอนในแต่ละส่วน เริ่มตั้งแต่บุคลากรในงานการบริหารการศึกษาไปจนกระทั่ง

บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนหรือเป็นวิทยากรในชั้นเรียน 2) วัสดุ (Material) หมายถึง วัสดุในรูปแบบต่างๆ ที่ใช้บรรจุเนื้อหา 3) อาคารสถานที่ (Setting) หมายถึง พื้นที่ อาคาร หรือตึก ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน ซึ่งไม่ได้อ้างถึงเฉพาะสถานที่ที่จัดเป็นสถานศึกษาโดยเฉพาะเท่านั้น แต่รวมถึงสถานที่อื่นๆ ที่ถูกนำมาใช้เพื่อการเรียนการสอนด้วย เช่น โรงละคร พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น 4) เครื่องมือและอุปกรณ์ (Tools and Equipment) หมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ช่วยในการผลิตหรือที่ใช้ร่วมกับสื่อการสอนอื่นๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นต้น และ 5) กิจกรรม (Activities) หมายถึง การดำเนินงานที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะทางการเรียนการสอน มีการใช้เทคนิควิธีการที่พิเศษแตกต่างออกไปจากการเรียนการสอนตามปกติ เช่น การใช้เกม การใช้สถานการณ์จำลอง การไปทัศนศึกษา เป็นต้น

นักศึกษาสาวาวิชานิตศาสตร์ มีระดับความพึงพอใจคุณลักษณะของสื่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากจำแนกในแต่ละข้อ ได้แก่ คุณลักษณะของสื่อมีความหลากหลาย ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ และอันดับสอง คือ สะดวกต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kemp & Smellie (1989) ที่กล่าวว่า สื่อการสอนต่างๆ จะสามารถ 1) ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียน สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาของบทเรียนที่ถูกนำเสนอผ่านทางสื่อการสอน ความสนใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนรู้ เพราะอาจนับได้ว่าความสนใจเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียนในที่สุด 2) ช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว สื่อการสอนควรเป็นสิ่งที่ถูกออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนรับรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้อย่างสะดวก ง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทเรียนที่เนื้อหาที่มีความสลับซับซ้อนหรือยากที่จะทำความเข้าใจ 3) ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลในบริบทของการเรียนรู้ บุคคลหรือผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ 4) ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน สื่อการสอนที่ถูกออกแบบมาให้ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน 5) ช่วยให้นำเสนอเนื้อหาที่มีข้อจำกัดมาสอนในชั้นเรียนได้ 6) ช่วยให้ผู้เรียน เรียนอย่างกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมกับการเรียน สภาพการเรียนการสอนที่ดี ต้องจัดให้ผู้เรียน เรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น (Active learning) และ 7) ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างเพลิดเพลิน สนุกสนาน และไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน หากโดยปกติแล้วผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ การใช้สื่อการสอน จะเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียนให้แตกต่างไปจากสิ่งที่เคยปฏิบัติเป็นประจำในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน สื่อการสอนบางอย่างยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลินในการเรียน เรียนรู้สนุกสนาน ตัวอย่างเช่น การใช้สไลด์ประกอบเสียง การทดลองในห้องปฏิบัติการ การชมนิทรรศการ เป็นต้น

นักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์มีระดับความพึงพอใจรูปแบบการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกในแต่ละข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจรูปแบบการสื่อสาร เป็นอันดับแรก ได้แก่ การเรียนรู้ในรูปแบบการสื่อสารสองทาง และอันดับสอง ได้แก่ การเรียนรู้ในรูปแบบการสื่อสารทางเดียว ซึ่งสอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2548: 18) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ในรูปแบบการสื่อสารสองทาง อาจทำได้โดยการใช้อุปกรณ์ประเภทเครื่องช่วยสอน เช่น การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือการใช้เครื่องช่วยสอน เนื้อหาจะถูกส่งจากเครื่องไปยังผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนทำการตอบสนอง โดยส่งคำตอบหรือข้อมูลกลับไปยังเครื่องอีกครั้งหนึ่ง การเรียนการสอนในลักษณะนี้มีข้อดีหลายประการ เช่น ความฉับพลันของการให้คำตอบจากโปรแกรมบทเรียนที่วางไว้เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เป็นการทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้และทำให้การถ่ายทอดความรู้บรรลุผลด้วยดี เป็นต้น ถึงแม้ว่าการเรียนรู้ในรูปแบบการสื่อสารสองทางนี้จะมีประสิทธิภาพดีต่อการเรียนรู้มากกว่าการสื่อสารทางเดียวก็ตาม แต่บางครั้งแล้วในลักษณะของการศึกษาบางอย่างมีความจำเป็นต้องใช้การเรียนการสอนในรูปแบบการสื่อสารทางเดียวเพื่อทำให้ความรู้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ เพราะจำนวนผู้เรียนอาจจะมามากและมีอุปกรณ์ช่วยสอนไม่เพียงพอ เป็นต้น สื่อนับว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้ การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ การใช้สื่อการสอนนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะและคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิด เพื่อเลือกใช้สื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนและการสอนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียน การสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความพึงพอใจของนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ต่อการใช้อสื่อการสอนของอาจารย์สาขานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้วพบว่า เพศที่ต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ต่อการใช้อสื่อการสอนของอาจารย์ ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิงของบรรดานักศึกษาไม่ได้มีผลต่อความพึงพอใจต่อการใช้อสื่อการสอนของอาจารย์ เนื่องจากความต้องการของชายและหญิงจะสอดคล้องกัน คือ ต้องการให้อสื่อการสอนของอาจารย์มีความครบถ้วนและมีคุณภาพ ทั้งรูปแบบการสื่อสารในแต่ละประเภทของสื่อและคุณลักษณะของสื่อที่ใช้ เช่นเดียวกับช่วงอายุ เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้ว พบว่าอายุที่ต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ต่อการใช้อสื่อการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน โดยมีเหตุผลที่ใช้อธิบายเช่นเดียวกับเพศชายและหญิง โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย บุญสุน (2554: 91) ที่กล่าวว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่านิสิตที่มี อายุ พรรษา สถานภาพ ชั้นปี ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนที่ไม่แตกต่างกัน

ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้ว พบว่าชั้นปีที่ต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ แตกต่างกัน เนื่องจากชั้นปีที่หนึ่งและชั้นปีที่สอง มีรายวิชาที่ค่อนข้างแตกต่างกัน โดยเฉพาะชั้นปีที่สองจะมีรายวิชาที่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการและจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานนิติศาสตร์จำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า มีประเด็นเสนอแนะดังนี้

1. สาขาวิชาควรปรับปรุงสื่อการสอนในข้อที่ได้คะแนนความพึงพอใจต่ำกว่า 4.00 ให้มีความพร้อม และคุณภาพมากขึ้น อาทิ คอมพิวเตอร์-โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ SPSS, Excel กล้องถ่ายภาพนิ่ง-ภาพเคลื่อนไหว และห้องปฏิบัติการสาขาวิชา-วิทยา-โทรศัพท์
2. สำหรับการพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป สาขาวิชาควรเชิญทั้งภาครัฐและเอกชน ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรทุกครั้ง
3. ควรจัดกิจกรรมเสริมทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้เพื่อนำไปปฏิบัติและประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในกลุ่มประชากรที่มีความหลากหลายออกไป เช่น นักศึกษาจากคณะหรือสถาบันอื่น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ ตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
2. ควรเก็บข้อมูลจากนักศึกษาหลักสูตรดังกล่าวทั้ง 4 ชั้นปี เพื่อความหลากหลายของกลุ่มประชากรในการทดสอบสมมติฐาน
3. ควรเพิ่มมิติการวิจัยในเชิงคุณภาพเข้ามาด้วยเพื่อข้อมูลป้อนกลับในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- กองบริการการศึกษา. (2557). จำนวนนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์. ค้นเมื่อ 30 เมษายน 2558, จาก <http://reg.psu.ac.th/>.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *สื่อการสอนและฝึกอบรมจากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย บุญสุน. (2554). *ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สมเชาว์ เนตรประเสริฐ. (2539). *สื่อโสตทัศน*. ค้นเมื่อ 22 เมษายน 2558, จาก <http://portal.edu.chula.ac.th/edtech/view.php?Page=1251875908131806&AD=1&msite=edtech>.
- Kemp, J. E. & Smellie, D. C. (1989). *Planning, producing, and using instructional media*. New York: Harper and Row.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.
- Gerlach, V. S. & Ely, D. P. (1971). *“Teaching and Media” A System Approach*. New Jersey : Prentice-Hall, Inc.